
PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2018)0104

Zlepšenie udržateľnosti dlhu rozvojových krajín

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2018 o zlepšení udržateľnosti dlhu rozvojových krajín (2016/2241(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na časť akčného programu z Addis Abeby o dlhu a udržateľnosti dlhu¹,
- so zreteľom na správy generálneho tajomníka OSN z 22. júla 2014, z 2. augusta 2016 a z 31. júla 2017 o udržateľnosti zahraničného dlhu a rozvoji,
- so zreteľom na zásady Konferencie OSN pre obchod a rozvoj (ďalej len „UNCTAD“) týkajúce sa zodpovedného poskytovania a získavania štátnych úverov,
- so zreteľom na plán UNCTAD z apríla 2015 týkajúci sa riešení štátneho dlhu (Sovereign Debt Workouts),
- so zreteľom na operačné usmernenia G20 o udržateľnom financovaní,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 68/304 z 9. septembra 2014 s názvom Smerovanie k vytvoreniu mnohostranného právneho rámca pre reštrukturalizáciu štátneho dlhu,
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 69/319 z 10. septembra 2015 o základných zásadách procesov reštrukturalizácie štátneho dlhu,
- so zreteľom na hlavné zásady Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva týkajúce sa zahraničného dlhu a ľudských práv,
- so zreteľom na svoje uznesenie o financovaní rozvoja z 19. mája 2015², najmä jeho body 10, 26, 40, 46 a 47,
- so zreteľom na správy skupiny pre reflexiu „Global Financial Integrity“ o odhadovanom rozsahu a zložení nezákonných finančných tokov,
- so zreteľom na belgický zákon z 12. júla 2015 o boji proti činnostiam supíich fondov

---

¹ Pozri s. 27-29.

² Ú. v. EÚ C 353, 27.9.2016, s. 2.

(*Moniteur belge* z 11. septembra 2015),

- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj (A8-0129/2018),
- A. keďže vyriešenie problémov štátneho dlhu rozvojových krajín je významný prvok medzinárodnej spolupráce, ktorý môže prispieť k plneniu cieľov trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách;
- B. keďže realizácia cieľov trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách si vyžaduje rozsiahle investície a keďže medzera v súčasných tokoch financovania v tejto oblasti sa odhaduje na približne 2,5 miliardy USD ročne¹;
- C. keďže pôžičky predstavujú jeden z možných zdrojov financovania rozvoja; keďže pôžičky musia byť zodpovedné a predvídateľné; keďže náklady na pôžičky musí v plnej miere kompenzovať návratnosť príslušných investícií a riziká súvisiace so zadlženosťou sa musia starostlivo posudzovať a riešiť;
- D. keďže kríza štátneho dlhu rozvojových krajín v 80. a 90. rokoch a rozsiahla kampaň na odpustenie dlhu viedli k zavedeniu iniciatívy MMF a Svetovej banky pre veľmi zadlžené chudobné krajiny (HIPC) a multilaterálnej iniciatívy na odpustenie dlhov (MDRI), aby mohli dosiahnuť pokrok pri dosahovaní miléniových rozvojových cieľov;
- E. keďže iniciatívy HIPC a MDRI nestačia na ukončenie dlhovej krízy;
- F. keďže tieto iniciatívy a rozmach cien surovín posilnili finančnú situáciu v mnohých rozvojových krajinách a keďže mimoriadne nízke úrokové sadzby od finančnej krízy v roku 2008 takisto podporili udržateľnosť dlhu; keďže však od roku 2008 ceny komodít poklesli; keďže v chudobných krajinách sa začala nová dlhová kríza, pričom Mozambik, Čad, Kongo a Gambia nie sú schopné platiť;
- G. keďže dlhová kríza spustená poklesom cien komodít a nestálymi tokmi kapitálu predstavuje pretrvávajúcu hrozbu neudržateľnosti dlhu, najmä v rozvojových krajinách, ktoré sú naďalej závislé od vývozu komodít;
- H. keďže počet rozvojových krajín, ktoré MMF a Svetová banka klasifikovali ako krajiny, ktoré čelia neudržateľnému dlhovému zaťaženiu alebo sú vysoko alebo stredne rizikové, sa zvýšil a keďže väčšina krajín s nízkymi príjmami patrí v súčasnosti do jednej z týchto kategórií;
- I. keďže podľa MMF sa medián úrovne dlhu v subsaharskej Afrike výrazne zvýšil, z 34 % HDP v roku 2013 na 48 % v roku 2017;
- J. keďže niekoľko krajín vrátane Etiópie, Ghany a Zambie má dlh na úrovni 50 % HDP alebo nad ňou, čo predstavuje výrazné dlhové bremeno, keď sa vezme do úvahy nízky daňový základ vo väčšine afrických krajín;
- K. keďže dlhová služba ako percento vládnych výdavkov sa od roku 2013 výrazne zvýšila

---

¹ *World Investment Report 2014. Investing in the SDGs: An Action Plan*, UNCTAD 2014, s. 140 – 145.

a keďže to podstatne znižuje možnosti verejných investícií;

- L. keďže v posledných desaťročiach boli zaznamenané zásadné zmeny svetovej štruktúry verejného dlhu s príchodom súkromných investorov a Číny ako ústredných aktérov;
- M. keďže zloženie dlhu rozvojových krajín sa vyvíjalo, pričom súkromní veritelia a obchodné podmienky zohrávajú čoraz významnejšiu úlohu, pričom sa však vystavenie volatility finančných trhov zvyšuje, čo má vplyv na udržateľnosť dlhu; keďže pôžičkami v národnej mene sa odstraňuje riziko súvisiace s výmenným kurzom, ale keďže nedostatok domáceho kapitálu môže spôsobiť, že táto situácia bude nepriaznivá či nerealizovateľná;
- N. keďže ohrozenie udržateľnosti dlhu zahŕňa nielen zhoršenie obchodných podmienok, prírodné a človekom spôsobené katastrofy, nepriaznivé trendy a výkyvy na medzinárodných finančných trhoch, ale aj nezodpovedné poskytovanie a získavanie úverov, zlé hospodárenie s verejnými financiami, zneužívanie finančných prostriedkov a korupciu; keďže lepšie fungovanie mobilizácie domácich zdrojov ponúka veľké možnosti na zlepšenie udržateľnosti dlhu;
- O. keďže je potrebné podieľať sa na posilňovaní kapacít daňových správ a na prenose znalostí do partnerských krajín;
- P. keďže zásady UNCTAD týkajúce sa zodpovedného poskytovania a získavania štátnych úverov a operačné usmernenia G20 o udržateľnom financovaní sú užitočnými príspevkami na prijatie regulačného rámca, ale keďže prioritne sa musia zakázať nezodpovedné praktiky prostredníctvom transparentných zásad, záväzných a vynútiteľných odrádzajúcich opatrení a tam, kde je to odôvodnené, aj sankcií;
- Q. keďže udržateľnosť štátneho dlhu závisí nielen od objemu dlhu, ale aj od iných faktorov, ako sú explicitné a implicitné finančné záruky (podmienené záväzky) vydané týmito krajinami; keďže verejno-súkromné partnerstvá často obsahujú viazané záruky a keďže aj riziká záchran bank v budúcnosti môžu byť významné;
- R. keďže analýza udržateľnosti dlhu sa nesmie zameriavať len na hospodárske úvahy ako perspektívy hospodárskeho rastu dlžníckeho štátu a jeho schopnosť zabezpečiť obsluhu svojho dlhu, ale musí zohľadňovať vplyv dlhového bremena na schopnosť štátu realizovať všetky ľudské práva;
- S. keďže čoraz väčšie využívanie verejno-súkromných partnerstiev (PPP) v rozvojových krajinách v rámci vonkajšieho investičného plánu EÚ a dohody skupiny G20 s Afrikou (Compact with Africa) by mohlo zvýšiť zadlženosť štátu; keďže investori vo verejno-súkromných partnerstvách sú chránení bilaterálnymi zmluvami o ochrane investícií, najmä ich mechanizmami riešenia sporov medzi investorom a štátom, ktoré investorom umožňujú súdiť sa s hostiteľskými štátmi;
- T. keďže režimy niektorých krajín dohodli nelegitímne dlhy, aby umožnili korupčné transakcie či iné nezákonné operácie, a keďže tieto dlhy, ktorých charakter veritelia poznajú, predstavujú pre obyvateľstvo, najmä pre najzraniteľnejšie obyvateľstvo, značné bremeno;
- U. keďže transparentnosť pôžičiek poskytnutých vládam rozvojových krajín je zásadne dôležitá na zabezpečenie zodpovednosti za pôžičky; keďže netransparentnosť bola

klúčovým faktorom napomáhajúcim nezodpovedné poskytovanie pôžičiek Mozambiku, ktoré boli dohodnuté bez riadneho overenia schopnosti tejto krajiny splatiť ich a následne boli skryté pred finančnými trhmi a pred mozambickým ľudom;

- V. keďže nemorálny dlh je vymedzený ako dlh, ktorý získal režim na financovanie opatrení proti záujmom občanov štátu, o čom veritelia vedeli, pričom ide o osobný dlh subjektu, ktorý ho získal u veriteľov konajúcich s plným vedomím, pokiaľ ide o zámer dlžníka; keďže koncepcii však chýba konsenzus z dôvodu nesúhlasu niektorých veriteľov;
- W. keďže mobilizáciu domácich zdrojov obmedzuje vyhýbanie sa daňovým povinnostiam a škodlivá daňová konkurencia, a najmä presun ziskov nadnárodných podnikov; keďže iniciatíva OECD o narúšaní základu dane a presune ziskov (BEPS) je vítanou, no nedostatočnou reakciou na tento jav; keďže je potrebné zriadiť medzivládny orgán pre daňovú spoluprácu pod záštitou OSN, aby sa rozvojovým krajinám umožnilo rovnocenné zapojenie do celosvetovej reformy existujúcich medzinárodných daňových pravidiel, ako požaduje Európsky parlament vo svojom uznesení zo 6. júla 2016 o daňových rozhodnutiach a ďalších opatreniach podobného charakteru alebo účinku¹;
- X. keďže nezákonné finančné toky z rozvojových krajín a krajín s rýchlo sa rozvíjajúcim hospodárstvom sa odhadujú na 1 mld. USD ročne a neustále odvádzajú vnútroštátne zdroje týchto krajín potrebné najmä na plnenie cieľov trvalo udržateľného rozvoja; keďže tieto toky pôsobia ako katalyzátor zahraničných úverov a oslabujú schopnosť splácať dlhy;
- Y. keďže plnenie programu 2030 a akčného programu z Addis Abeby zahŕňa zvažovanie nových možností financovania cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ako napríklad zavedenia daní z finančných transakcií a dane z transakcií v cudzej mene; keďže podľa odhadov Banky pre medzinárodné zúčtovanie (BIS) by sa z dane z transakcií v cudzej mene vo výške 0,1 % poľahky financovali ciele trvalo udržateľného rozvoja vo všetkých krajinách s nízkymi príjmami a v krajinách s nižšími strednými príjmami²;
- Z. keďže je potrebné zamerať sa proti nelegálnym finančným tokom s cieľom do roku 2030 ich definitívne odstrániť, a to najmä bojom proti daňovým podvodom a zintenzívnením medzinárodnej spolupráce prostredníctvom opatrení na uľahčenie poskytovania daňových údajov príslušným orgánom a daňovej transparentnosti v krajinách pôvodu aj v krajinách určenia;
- AA. keďže súčasné opatrenia na riešenie platobnej neschopnosti dlhovej služby jednotlivých štátov sa výrazne líšia od postupov platobnej neschopnosti pre spoločnosti zriadené vo vnútroštátnej jurisdikcii, a to v tom zmysle, že neexistuje nestranné arbitrážne konanie na súde; keďže krátkodobé úvery, pre ktoré platia určité podmienky a ktoré sa vyplácajú v splátkach, poskytuje MMF, ktorého úlohou je zabezpečiť stabilitu medzinárodného finančného systému; keďže Parížsky klub veriteľských štátov prijíma rozhodnutia týkajúce sa odpustenia dlhu, len pokiaľ ide o oficiálne bilaterálne pôžičky poskytnuté jeho členmi; keďže Londýnsky klub súkromných veriteľov prijíma len rozhodnutia týkajúce sa komerčných bankových pôžičiek poskytnutých jeho členmi; keďže

¹ Ú. v. EÚ C 101, 16.3.2018, s. 79.

² *Revisiting Debt Sustainability in Africa*. Podkladový dokument pre správu UNCTAD o hospodárskom rozvoji v Afrike za rok 2016: *Debt Dynamics and Development Finance in Africa*.

neexistuje trvalé fórum pre koordinované rozhodovanie o reštrukturalizácii dlhu vysoko zadlženej krajiny zo strany všetkých veriteľov;

- AB. keďže MMF je naďalej hlavným fórom diskusií o otázkach týkajúcich sa reštrukturalizácie štátneho dlhu, s výrazným vplyvom na Európsku úniu a jej členské štáty;
  - AC. keďže supie fondy zamerané na dlžníkov vo finančnej núdzi a zasahujúce do procesov reštrukturalizácie ich dlhov nesmú využívať právnu a justičnú podporu ich deštruktívnych činností a keďže je potrebné prijať ďalšie kroky v tomto smere;
  - AD. keďže odpustenie dlhov poskytlo krajinám s nízkymi príjmami nové možnosti, je však nutné poznamenať, že ide o jednorazový zásah na obnovenie udržateľnosti dlhu, ktorý nerieši základné príčiny akumulácie neudržateľného dlhu, a keďže je v prvom rade nutné riešiť výzvy ako korupcia, slabé inštitúcie, zraniteľnosť voči vonkajším otrasom;
1. zdôrazňuje, že zodpovedné a predvídateľné využívanie úverov je nevyhnutným nástrojom na zabezpečenie dôstojnej budúcnosti rozvojových krajín; zdôrazňuje však aj to, že udržateľný dlh je nutnou podmienkou splnenia programu 2030; konštatuje však, že dlhové financovanie by malo byť doplnkom a druhoradou možnosťou, pričom by prednosť mali mať nástroje nevytvárajúce dlh ako príjmy z daní a cieľ a oficiálna rozvojová pomoc, a keďže dlhové financovanie má inherentné a podstatné riziká týkajúce sa krízy, ktoré si vyžadujú zavedenie primeraných inštitúcií na predchádzanie dlhovým krízam a ich riešenie;
  2. zdôrazňuje, že prístup na medzinárodné finančné trhy rozvojovým krajinám umožňuje získať finančné prostriedky na dosiahnutie rozvojových cieľov;
  3. berie so znepokojením na vedomie, že poskytovanie pôžičiek chudobným krajinám sa od roku 2008 dramaticky zvýšilo; obáva sa nového cyklu dlhovej krízy; zdôrazňuje potrebu väčšej transparentnosti, lepšej regulácie poskytovateľov pôžičiek, daňovej spravodlivosti a toho, aby sa krajinám umožnilo znížiť závislosť od vývozu komodít;
  4. pripomína, že pôžičky sú významným prostriedkom podpory investícií, ktoré sú zásade dôležité na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja vrátane cieľov trvalo udržateľného rozvoja;
  5. domnieva, že úver je neoddeliteľne spojený s inými prostriedkami financovania rozvoja, najmä komerčnými výnosmi, daňovými príjmami, prevodmi finančných prostriedkov migrantov do rozvojových krajín, ako aj s oficiálnou rozvojovou pomocou; predovšetkým pripomína, že mobilizácia domácich zdrojov prostredníctvom daní je najvýznamnejší zdroj príjmov na financovanie trvalo udržateľného rozvoja; na tieto účely naliehavo žiada EÚ, aby zintenzívnila svoju pomoc s budovaním kapacít v rozvojových krajinách s cieľom obmedziť nelegálne finančné toky, podporiť efektívny, progresívny a transparentný daňový systém v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných, ako aj aby zvýšila svoju pomoc na boj proti korupcii a spätné vymáhanie ukradnutého majetku;
  6. vyjadruje znepokojenie nad značným nárastom dlhu v mnohých rozvojových krajinách, a to súkromného aj verejného, a nad jeho negatívnym vplyvom na ich schopnosť financovať investičné výdavky v oblasti zdravotníctva a vzdelávania, hospodárstva,

infraštruktúry a boja proti zmene klímy;

7. pripomína, že plány štrukturálnych úprav z 90. rokov, ktoré sa uplatňovali na nadmerne zadlžené štáty, vážne ohrozili rozvoj základných sociálnych sektorov a znížili schopnosť týchto štátov plniť základné funkcie, ktoré majú ako zvrchované štáty, v oblasti zachovávanía bezpečnosti;
8. zdôrazňuje, že v prípade opatrení v oblasti odpúšťania dlhu nesmie hroziť to, že budú brániť v poskytovaní základných služieb a že budú mať negatívny vplyv na uplatňovanie všetkých ľudských práv, najmä hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, a na rozvoj v štáte, ktorý je príjemcom pomoci;
9. zastáva názor, že primárnu zodpovednosť za nadmerný rast (vonkajšieho) dlhu štátu majú politické orgány, ktoré ho riadia, ale že dlžníci a veritelia musia spoločne zodpovedať za predchádzanie vzniku neudržateľného dlhu a za jeho riešenie; zo širšieho hľadiska zdôrazňuje spoločnú zodpovednosť dlžníkov a veriteľov za predchádzanie dlhovým krízam a ich riešenie zodpovednejším poskytovaním a využívaním pôžičiek;
10. poukazuje na to, že kombinovanie rizík môže viesť k dlhovej bubline, najmä v krajinách subsaharskej Afriky a Karibiku, pričom by tieto krajiny zostali s obmedzenými príjmami na obsluhu svojho dlhu; vyzýva preto všetkých darcov, aby väčšinu svojej pomoci poskytovali najmenej rozvinutým krajinám vo forme grantov; opakuje, že akékoľvek rozhodnutie o podpore využívania verejno-súkromných partnerstiev v rozvojových krajinách prostredníctvom kombinovaného financovania by malo vychádzať z dôkladného posúdenia týchto mechanizmov, najmä z hľadiska rozvoja a finančnej doplnkovosti, transparentnosti a zodpovednosti, a z poučení z minulosti; žiada, aby revízia Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD) obsahovala jednoznačné kritériá udržateľnosti dlhu;
11. zdôrazňuje, že je dôležité vymedziť ochranné mechanizmy brániace podmieneným vládnym záväzkom v ohrozovaní udržateľnosti dlhu rozvojových krajín; osobitne nalieha, aby nadnárodné rozvojové banky, aby uskutočňovali *ex ante* posúdenia fiškálnych rizík projektov verejno-súkromných partnerstiev (so zreteľom na všetky fiškálne riziká za trvanie projektov verejno-súkromných partnerstiev), a to s cieľom neohroziť udržateľnosť dlhu rozvojových krajín; domnieva sa, že MMF a Svetová banka by mali všetky náklady verejno-súkromných partnerstiev zahrnúť do svojej analýzy udržateľnosti dlhovej služby;
12. domnieva sa, že v súčasnosti platné pravidlá alebo nástroje sú buď nedostatočné, alebo málo záväzné;
13. žiada EÚ a jej členské štáty, aby aktívne bojovali proti daňovým rajom, daňovým únikom a nelegálnym finančným tokom, ktoré len zvyšujú dlh rozvojových krajín, aby s rozvojovými krajinami spolupracovali s cieľom bojovať proti agresívnym daňovým únikom a aby hľadali spôsoby, ako rozvojovým krajinám pomôcť odolať nátlaku smerujúcemu k tomu, aby sa zapojili do daňovej konkurencie, ktorá by poškodila mobilizáciu domácich príjmov na rozvojové účely;
14. domnieva sa, že ak príslušné orgány zistia zneužitie verejných prostriedkov, mali by veritelia spustiť varovné opatrenia, a v prípade ich neúčinnosti uložiť sankcie spočívajúce v pozastavení pôžičiek či dokonca požadovať splatenie pôžičiek pred

uplynutím platnosti podmienok, za ktorých boli poskytnuté;

15. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali rozvojové krajiny pri presadzovaní verejnej dostupnosti údajov o svojom štátnom dlhu a podporovali sociálne vzdelávanie v tejto oblasti, lebo podrobné informácie o stave verejných financií má občianska spoločnosť v rozvojových krajinách k dispozícii len zriedka;
16. požaduje vypracovanie právnych predpisov, ktorými sa zabráni poskytovaniu pôžičiek zjavne skorumpovaným vládam a ktorými sa budú sankcionovať veritelia, ktorí im vedome poskytli pôžičky;
17. vyzýva Komisiu, aby formou bielej knihy a v koordinácii so všetkými významnými medzinárodnými aktérmi a dotknutými krajinami vypracovala skutočnú stratégiu boja proti nadmernému zadlženiu rozvojových krajín prostredníctvom multilaterálneho prístupu, pričom sa určia práva, povinnosti a zodpovednosti všetkých zúčastnených aktérov, ako aj aby preskúmala najlepšie inštitucionálne ustanovenia s cieľom spravodlivo a udržateľne riešiť problém dlhu; presadzuje vypracovanie kódexu správania v oblasti správy úverov pre inštitucionálne, politické aj súkromné zainteresované subjekty;
18. zdôrazňuje, že väčšina cieľov trvalo udržateľného rozvoja súvisí s ľudskými právami, a predstavuje preto samotný cieľ boja proti chudobe, na rozdiel od splácania dlhu, ktorý je iba prostriedkom;
19. víta „hlavné zásady týkajúce sa zahraničného dlhu a ľudských práv“ Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva, podľa ktorých by malo mať právo na realizáciu cieľov trvalo udržateľného rozvoja prednosť pred povinnosťou splatenia dlhu; vyzýva členské štáty Európskej únie, aby presadzovali systematické využívanie posudzovania vplyvu na ľudské práva v rámci posudzovania udržateľnosti dlhu Medzinárodným menovým fondom a Svetovou bankou;
20. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby tieto zásady dodržiavali vo svojom bilaterálnom poskytovaní pôžičiek a pri vystupovaní v rámci medzinárodných finančných inštitúcií;
21. konštatuje, že posudzovania udržateľnosti dlhu, ktoré uskutočňujú MMF a Svetová banka, zvyčajne používajú poskytovatelia pôžičiek na usmerňovanie svojho poskytovania pôžičiek; zdôrazňuje, že je potrebné riešiť ich nástrahy, najmä monitorovanie vonkajšieho súkromného dlhu a chýbajúce začlenenie ľudských práv;
22. vyzýva rozvojových aktérov, aby posúdili vplyv dlhovej služby na schopnosť financovania veľmi zadlžených krajín na základe cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ktoré sú pre nich záväzné v zmysle dosiahnutia výsledku do roku 2030 a ktoré musia mať prednosť pred právami tých veriteľov, ktorí vedome poskytujú pôžičky skorumpovaným vládam;
23. podporuje odporúčanie UNCTAD, aby sa zriadil fond na stabilizáciu cien afrických komodít, s cieľom znížiť potrebu požičiavania, keď sa významne zmenia ceny komodít;
24. vyzýva veriteľské štáty, aby poskytovali viac grantového financovania cieľov trvalo udržateľného rozvoja a dodržali svoj dlhodobý sľub poskytovať 0,7 % HND ako oficiálnu rozvojovú pomoc; vyzýva ich, aby toto financovanie poskytovali radšej formou grantov, ako formou pôžičiek, ak vyjde v hodnotiacich správach najavo, že

zhoršenie verejných financií trvalým spôsobom ohrozuje dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja; okrem toho naliehavo žiada veriteľské krajiny, aby zaviedli inovatívne a diferencované nové zdroje financovania na dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja, ako napríklad daň z transakcií v cudzej mene a daň z finančných transakcií, ktoré môžu prispieť k udržateľnosti dlhu každej krajiny, a to najmä v čase finančnej krízy;

25. je znepokojený revíziou kritérií vykazovania oficiálnej rozvojovej pomoci uskutočňovanou Výborom pre rozvojovú pomoc OECD, najmä v prípade nástrojov súkromného sektora, keďže rozšírené kritériá vykazovania vytvárajú stimuly na využívanie niektorých spôsobov pomoci, najmä pôžičiek a záruk; konštatuje, že hoci tieto diskusie prebiehajú, darcovia v súčasnosti môžu niektoré pôžičky a záruky vykazovať ako oficiálnu rozvojovú pomoc bez existencie dohodnutého súboru pravidiel; zdôrazňuje, že je potrebné zabudovať ochranné prvky týkajúce sa transparentnosti a zadlženosti;
26. zdôrazňuje, že by sa mala presadzovať transparentnosť, aby sa zvýšila zodpovednosť dotknutých subjektov; zdôrazňuje význam spoločného využívania údajov aj procesov súvisiacich s riešením štátnych dlhov;
27. súhlasí so zásadami Konferencie OSN pre obchod a rozvoj týkajúcimi sa zodpovednej politiky poskytovania úverov, ktoré zdôrazňujú najmä spoločnú zodpovednosť veriteľov a dlžníkov (zásady konferencie UNCTAD pre zodpovedné poskytovanie a získavanie štátnych úverov), ako aj s nevyhnutnou parlamentnou kontrolou finančných operácií, a žiada, aby Európska únia podporila ich zavedenie do praxe; domnieva sa, že zásady konferencie UNCTAD pre zodpovedné poskytovanie a získavanie úverov by sa mali zmeniť na právne záväzné a vykonateľné nástroje;
28. domnieva sa, že transparentnosť a zodpovednosť sú zásadné prvky podpory zodpovedného poskytovania pôžičiek štátom a prijímania pôžičiek štátmi; preto vyzýva členské štáty, aby rozvíjali záväzky prijaté v rámci akčného programu z Addis Abeby a operačných usmernení skupiny G20 pre udržateľné financovanie s cieľom zvýšiť zodpovednosť poskytovateľov pôžičiek za ich pôžičky na základe existujúcich zásad transparentnosti a zodpovednosti platných v ťažobnom priemysle (iniciatíva pre transparentnosť v ťažobnom priemysle – EITI), ako aj aby podporovali dostupnosť údajov týkajúcich sa štátneho dlhu vrátane podmienených záväzkov zhromažďovaním týchto údajov v centralizovanom verejnom registri; vyzýva členské štáty, aby systematicky zverejňovali informácie o svojich aktivitách v oblasti poskytovania pôžičiek rozvojovým krajinám;
29. zdôrazňuje, že je potrebné dohodnúť medzinárodné záväzné pravidlá na riešenie nemorálnych a nelegitímnych dlhov; domnieva sa preto, že reštrukturalizáciu dlhu mal sprevádzať nezávislý audit dlhu ako spôsob odlišovania nelegitímnych a nemorálnych pôžičiek od iných pôžičiek; zdôrazňuje, že nelegitímne a nemorálne pôžičky by mali byť zrušené;
30. vyjadruje sklamanie nad tým, že v roku 2015 členské štáty EÚ na základe spoločnej pozície Rady zo 7. septembra 2015¹ odmietli schváliť rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 69/319 o základných zásadách procesov reštrukturalizácie štátneho dlhu, ktorá

---

¹ Dokument 11705/15.

však bola 10. septembra 2015 prijatá väčšinou hlasov v rámci Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov;

31. zdôrazňuje význam konzistentnosti krokov podnikaných na úrovni MMF a v kontexte EÚ a význam čo najlepšej koordinácie postojov medzi členskými štátmi;
32. zdôrazňuje, že je potrebné riešiť dlhovú krízu spravodlivým, rýchlym a udržateľným spôsobom prostredníctvom zriadenia medzinárodného mechanizmu riešenia dlhov vychádzajúceho z plánu UNCTAD na riešenie štátnych dlhov a z myšlienky takzvanej Stiglitzovej komisie vytvoriť medzinárodný súd pre reštrukturalizáciu dlhov (International Debt Restructuring Court, IDRC);
33. vyzýva členské štáty, aby aktivovali mandát prijatý v rezolúcii Valného zhromaždenia OSN č. 69/319 z 10. septembra 2015 s cieľom:
  - a) vytvoriť mechanizmus včasného varovania založený na podávaní správ o rozsiahlejšom zhoršení situácie v oblasti udržateľnosti dlhu, ktorý by pomohol odhaliť riziká a zraniteľné miesta veľmi zadlžených krajín už v ranej fáze;
  - b) v koordinácii s MMF umožniť zriadenie viacstranného právneho rámca pre riadny a predvídateľný proces reštrukturalizácie štátneho dlhu s cieľom predísť tomu, aby sa stal neudržateľným, a v záujme zvýšenia predvídateľnosti pre investorov; vyzýva na spravodlivé zastúpenie rozvojových krajín v rozhodovacích orgánoch medzinárodných finančných inštitúcií;
  - c) zaistiť, aby EÚ podporovala rozvojové krajiny v boji proti korupcii, trestnej činnosti, daňovým únikom a praniu špinavých peňazí;
34. vyzýva Komisiu a členské štáty EÚ, aby na medzinárodných fórach a spolu so súkromným sektorom pracovali na vytvorení rámca pravidiel zabezpečujúceho úplnú transparentnosť podmienok poskytovania pôžičiek rozvojovým krajinám a zodpovednosti za ne, akým je napríklad dohovor o transparentnom poskytovaní pôžičiek (Transparent Lending Covenant), o ktorom niektoré finančné inštitúcie diskutujú;
35. vyjadruje poľutovanie nad tým, aký tlak sa vyvíja na štáty ako Tunisko s cieľom motivovať ich k tomu, aby neuskutočňovali verejné audity pôvodu a podmienok svojich dlhov; naliehavo žiada EÚ, aby spolu s inými darcami a medzinárodnými inštitúciami ako MMF pracovali na ochrane a podpore práva štátov uskutočňovať audity verejného dlhu;
36. naliehavo žiada prijatie pravidla uplatniteľného v prípade hrozby platobnej neschopnosti, podľa ktorého by súdy mohli zbavovať veriteľov práva vymáhať dlhy, ak príslušný úver zobral štát v rozpore s právnym predpisom prijatým jeho národným parlamentom;
37. vyzýva členské štáty, aby na podnet Európskej komisie prijali nariadenie podľa belgického zákona o boji proti dlhovým špekuláciám supich fondov;
38. vyzýva inštitucionálnych a súkromných veriteľov, aby prijali moratórium na dlh v dôsledku prírodnej katastrofy alebo vážnej humanitárnej krízy vrátane občasného príchodu veľkého počtu prisťahovalcov, s cieľom umožniť dlžnému štátu použiť všetky

svoje prostriedky na návrat do normálneho stavu;

39. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.